

Nr 9.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av ett mellan Sverige och Siam avslutat vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal; given Stockholms slott den 10 december 1937.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handelsärenden för den 5 november 1937 och denna dag samt med överlämnande av ett den 5 november 1937 mellan Sverige och Siam avslutat vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal med tillhörande slutprotokoll, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av berörda avtal och protokoll.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

(Autentisk text.)

(Svensk översättning.)

**Treaty of Friendship, Commerce
and Navigation between Sweden
and Siam.**

**Vänskaps-, handels- och sjöfarts
avtal mellan Sverige och Siam.**

His Majesty the King of Sweden and His Majesty the King of Siam, being desirous of strengthening the relations of amity and good understanding which happily exist between the two States, and being convinced that this cannot be better accomplished than by revising the treaties hitherto existing between the two countries, have resolved to complete such revision, based upon the principles of reciprocity, equity and mutual benefit, and for that purpose have named as their Plenipotentiaries, that is to say:

His Majesty the King of Sweden:
His Excellency Rickard Sandler,
His Minister for Foreign Affairs;
and

His Majesty the King of Siam:
Phya Rajawangsan,
His Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Stockholm;

Who, after having communicated to each other their respective full powers, found to be in good and due form, have agreed upon the following articles:

Article I.

1. There shall be constant peace and perpetual friendship between the Kingdom of Sweden and the Kingdom of Siam.

2. The nationals of each of the High Contracting Parties, upon submitting themselves to the laws and regulations in force in the territory of the other, shall have liberty to enter,

Hans Maj:t Konungen av Sverige och Hans Maj:t Konungen av Siam, besjälade av önskan att befästa de förbindelser av vänskap och gott samförstånd, som lyckligen bestå mellan de båda staterna, och övertygade om att detta syfte icke kan bättre nås än genom en revision av de avtal, som hittills förefunnits mellan de två länderna, hava beslutat att åvägabringa en sådan revision på grundval av principerna om reciprocitet, billighet och ömsesidig nytta, och hava för sådant ändamål till sina fullmäktige utsett:

Hans Maj:t Konungen av Sverige:
Sin Minister för Utrikes Ärendena
Hans Excellens Rickard Sandler;
och

Hans Maj:t Konungen av Siam:
Sin Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentielle i Stockholm Phya Rajawangsan;

vilka, efter att hava meddelat varandra sina respektive fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande artiklar:

Artikel I.

1. Ständig fred och oavbruten vänskap skall råda mellan Konungariket Sverige och Konungariket Siam.

2. Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola under iakttagande av de lagar och föreskrifter, som gälla inom den andra partens område, äga frihet att

travel and reside in the territory of the latter State, and in this territory to carry on trade, commerce, manufacture, agriculture and navigation, to engage in religious, educational and charitable work, to employ agents of their own choice and to lease land for the purposes of residence or any commercial, industrial, religious, charitable or other lawful activity as well as for interment and, on the whole, to take all dispositions dependent upon or required for the exercise of any of the aforementioned rights, upon the same terms as the nationals of the most favoured nation.

3. The nationals of each of the High Contracting Parties shall throughout the whole extent of the territory of the other have the right to acquire, possess and dispose of any kind of movable and immovable property, the acquisition, possession and disposal of which is or may hereafter be allowed by the laws in force in the country to nationals of the most favoured nation.

4. The nationals of each of the High Contracting Parties shall not in the territory of the other be compelled to pay any internal charges or taxes other or higher than those which now are or hereafter may be exacted from the nationals of the most favoured nation.

5. The nationals of each of the High Contracting Parties shall receive in the territory of the other the most constant protection and security for their persons and property, and shall enjoy in this respect the same rights and privileges as now are or hereafter may be granted to the nationals of the country.

6. The nationals of each of the High Contracting Parties shall be exempt in the territory of the other from every personal compulsory military service in the regular forces, in the national guard, or in the militia, as well as from all contributions in money and kind imposed in lieu of personal military service, and from all

inkomma, färdas och bosätta sig på nämnda parts område samt att därstädes utöva handel, industri, lantbruk och sjöfart, bedriva verksamhet i religiöst, undervisande och välgörande syfte, låta sig företrädas av ombud utsedda efter eget val, arrendera jord för bosättningsändamål eller i kommersiellt, industriellt, religiöst eller välgörande syfte eller för annat i lag tillåtet ändamål ävensom för användning i begravningsändamål samt överhuvud träffa alla dispositioner, som bero av eller erfordras för utövandet av någon av förenämnda rättigheter, på samma villkor som mest gynnad nations medborgare.

3. Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola överallt inom den andras område hava rätt att förvärva, besitta och förfoga över alla slag av lös och fast egendom, i avseende å vilken enligt i landet gällande lagar förvärvs-, besittnings- och förfoganderätt är eller framdeles må bli tillerkänd mest gynnad nations medborgare.

4. Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola inom den andras område icke vara underkastade andra eller högre inre skatter eller avgifter än dem, som nu påläggas eller framdeles må komma att påläggas mest gynnad nations medborgare.

5. Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola inom den andra partens område åtnjuta stadigvarande skydd och säkerhet för sin person och egendom, och de skola i detta hänseende åtnjuta samma rättigheter och förmåner, som nu äro medgivna eller framdeles må komma att medgivas landets egna medborgare.

6. Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola på den andras område vara befriade från all obligatorisk personlig militärtjänst i den reguljära krigsmakten, vid nationalgarde och vid milis, liksom från alla i stället för personlig militärtjänst utgående pålagor, såväl i pengar som in natura, ävensom från

forced loans and military contributions. They shall not be subjected, in time of peace or in time of war, to military requisitions except as imposed on nationals and they shall reciprocally be entitled to compensation payable to nationals by the laws in force in their respective countries. With regard to the foregoing provisions, the nationals of each of the High Contracting Parties shall not be treated in the territories of the other less favourably than the nationals of the most favoured nation.

7. The nationals of each of the High Contracting Parties shall enjoy in the territory of the other, entire liberty of conscience, and, subject to the local laws and regulations, shall enjoy the right of private or public exercise of their worship.

Article II.

1. The nationals of each of the High Contracting Parties shall have free access to the Courts of Justice of the other in pursuit and defence of their rights; they shall be at liberty equally with the nationals of the country and of the most favoured nation, to choose and employ lawyers, advocates and representatives.

2. No conditions or requirements shall be imposed upon the nationals of either of the High Contracting Parties in connection with such access to the Courts of Justice of the other, which do not apply to the nationals of the country or of the most favoured nation.

3. These dispositions, however, do not affect the existing or future regulations in each country with regard to "cautio judicatum solvi" and gratuitous assistance.

Article III.

The dwellings, warehouses, manufacturing shops, and all other buildings of the nationals of each of the High Contracting Parties in the territory of the other, together with all premises

alla tvångslån samt militära kontributioner. De skola varken i freds- eller krigstid vara underkastade militära rekvisitioner i annan mån än som gäller för landets egna medborgare och skola ömsesidigt vara berättigade till enahanda ersättning, som gäller i avseende å landets egna medborgare. I dessa hänseenden skola medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, inom den andra partens område icke behandlas mindre gynnsamt än medborgare tillhörande mest gynnad nation.

7. Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola inom den andras område åtnjuta fullständig religionsfrihet och skola, under iakttagande av å platsen gällande lagar och föreskrifter, vara berättigade att enskilt eller offentligt utöva sin religion.

Artikel II.

1. Medborgare tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola såsom kärke och svarande äga fritt tillträde till den andra partens domstolar; de skola vara likställda med landets egna medborgare eller medborgare tillhörande mest gynnad nation med avseende å rätten att utse och anlita advokater och ombud.

2. Inga villkor eller fordringar må uppställas för någöndera av de höga fördragsslutande parternas medborgare i fråga om tillträde till den andra partens domstolar med mindre samma villkor gälla även för landets egna medborgare eller för medborgare tillhörande mest gynnad nation.

3. Dessa föreskrifter äga likväl icke tillämpning i avseende å bestämmelser, som i någotdera landet äro gällande eller framdeles må komma att utfärdas om »cautio judicatum solvi» och kostnadsfri rättshjälp.

Artikel III.

Bostäder, varulager, fabriker, handelsbodas och alla andra byggnader, som tillhöra någöndera av de höga fördragsslutande parternas medborgare inom den andras område, jämte alla lo-

used in connection therewith for purposes of residence or commerce, shall be exempt from visits and searches, and from examinations or inspections of books, papers or accounts therein located, except under the conditions and with the forms prescribed by the laws and regulations applying to the nationals of the country.

Article IV.

There shall be reciprocally full and entire freedom of commerce and navigation between the territories of the two High Contracting Parties.

The nationals of either of the High Contracting Parties shall have liberty, upon submitting themselves to the local laws and regulations in force, securely to come with their ships and cargoes to all places, ports and rivers in the territory of the other, which are or may hereafter be opened to commerce and navigation with foreign countries.

Article V.

1. Neither High Contracting Party shall establish or maintain any prohibition or restriction on imports from or exports to the territories of the other Party which are not applied to the import and export of any like article originating in or destined to any other country. Any withdrawal of or immunity from an import or export prohibition or restriction which is granted even temporarily by one of the High Contracting Parties in favour of the articles of a third country shall be applied immediately and unconditionally to like articles originating in or destined to the territories of the other Party.

2. In the event of rations or quotas or any other form of quantitative limitation being established for the importation or exportation of articles restricted, each of the High Contracting Parties agrees to grant for the importation from or exportation to the territories of the other Party a treat-

kaler, som användas i sammanhang därmed för bostads- eller handelsändamål, skola vara befriade från visitationer och husundersökningar ävensom från granskning eller inspektion av där förefintliga böcker, handlingar eller räkenskaper, försävt ej därvid förfares på de villkor och i de former, som jämlikt lagar, förordningar och föreskrifter äro tillämpliga gent emot landets egna medborgare.

Artikel IV.

Fullständig och oinskränkt frihet skall å ömse sidor råda i fråga om handel och sjöfart mellan de två höga fördragsslutande parternas områden.

Medborgare, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, skola äga rätt att, under iakttagande av å platsen gällande lagar och föreskrifter, obehindrat med sina fartyg och laster inkomma till alla de orter, hamnar och floder inom den andra partens område, som äro öppna eller framdeles må komma att öppnas för handel och sjöfart med utlandet.

Artikel V.

1. Ingendera av de höga fördragsslutande parterna må införa eller upprätthålla något förbud eller någon inskränkning i avseende å införseln från eller utförseln till den andra partens område, som icke tillämpas å införsel eller utförsel av likartad vara i handeln med varje annat land. Varje upphävande av eller lättnad i ett införsel- eller utförsel förbud, som, även om det endast sker temporärt, av den ena av de höga fördragsslutande parterna medgives till förmån för ett tredje land, skall omedelbart och ovillkorligt tillämpas å likartad vara härrörande från eller destinerad till den andra partens område.

2. I händelse endera av de höga fördragsslutande parterna inför eller upprätthåller någon form av ransoning eller kontingentering eller annan kvantitativ reglering av införseln eller utförseln av någon vara, förbinder den sig att låta införsel från eller utförsel till den andra partens område

ment not less favourable than that applied to like products from a third country. If quantitative allocations are granted by either of the High Contracting Parties in favour of individual countries, the other Party shall receive an equitable share in the quantities authorised for importation or exportation. The High Contracting Parties undertake to grant each other in all matters concerning formalities and charges imposed in connection with any form of quantitative regulation of imports or exports every privilege, advantage or immunity granted to a third country.

3. If either of the High Contracting Parties establishes or maintains, directly or indirectly, any form of control of foreign exchange, it shall administer such control so that the nationals and commerce of the other Party will be granted a fair and equitable share in the allocation of exchange.

Article VI.

Nothing in this Treaty shall be construed to restrict the right of either High Contracting Party to establish or maintain the following kinds of prohibitions or restrictions, subject to the principle of non-discriminatory treatment:

1) Prohibitions or restrictions upon arms and ammunition, and, in exceptional circumstances, upon other kinds of war supplies;

2) Prohibitions or restrictions for reasons of national or public safety or public health;

3) Prohibitions or restrictions upon articles which, as regards production or trade, are or may hereafter be made subject, within the country, to a monopoly exercised by or under the control of the State;

4) Prohibitions or restrictions for the protection of animals or useful plants against disease, noxious insects or parasites or, as regards useful plants, against degeneration or extinction.

komma i åtnjutande av icke mindre gynnsam behandling än den, vilken tillämpas å likartad vara i handeln med ett tredje land. Därest kvantitativa tilldelningar av endera av de höga fördragsslutande parterna medgivnas till förmån för individuella länder, skall den andra parten tillerkännas en rättvis andel i till införsel eller utförsel medgivna kvantiteter. De höga fördragsslutande parterna förbinda sig att beträffande alla formaliteter och pålagor tillämpade i samband med kvantitativ reglering av införseln eller utförseln tillerkänna varandra varje privilegium, förmån eller befrielse, som de må tillerkänna ett tredje land.

3. Därest någondera av de höga fördragsslutande parterna, direkt eller indirekt, inför eller upprätthåller någon form av kontroll beträffande utländska valutor, skall den handhava kontrollen på sådant sätt, att den andra partens medborgare och handel tillförsäkras en skälig och rättvis andel i valutatilldelningen.

Artikel VI.

Genom bestämmelserna i detta avtal göres icke någon inskränkning i någondera av de höga fördragsslutande parternas rätt att införa eller upprätthålla följande slag av förbud eller inskränkningar, förutsatt att principen om icke-diskriminerande behandling iakttages:

1) förbud eller inskränkningar i avseende å vapen och ammunition samt, under utomordentliga omständigheter, andra krigsförnödenheter;

2) förbud eller inskränkningar med hänsyn till nationell eller allmän säkerhet eller allmän hälsovård;

3) förbud eller inskränkningar, tillämpade å varor, vilka inom landet, i avseende å tillverkning eller handel, nu eller framdeles utgöra föremål för statsmonopol eller för monopol, som utövas under statens kontroll;

4) förbud eller inskränkningar till skyddande av djur eller nyttiga växter mot sjukdomar, skadliga insekter eller parasiter eller av nyttiga växter mot urartning eller utdöende; samt

5) Prohibitions, restrictions or regulations for the enforcement of laws prohibiting or restricting the importation, exportation or sale of alcohol or alcoholic beverages or of opium, the coca leaf, their derivatives and other narcotic drugs, as well as laws imposed upon articles the internal production, consumption, sale or transport of which is or may be restricted by the internal law.

Article VII.

1. Natural and manufactured products having their origin in the territory of one of the High Contracting Parties shall in the territory of the other Party in all respects, and especially as regards import duties and all other charges and taxes of whatever kind imposed in connection with the importation of goods, be accorded every privilege, favour, rebate or immunity which has been accorded or may be accorded to like products originating in a third country. This treatment shall be accorded irrespective of the nationality of the owner or of the carrier, and irrespective of the place from which the goods are imported.

2. Natural and manufactured products exported from the territory of one of the High Contracting Parties to the territory of the other Party shall as regards export duties and all other charges and taxes of whatever kind imposed in connection with the exportation of goods, be accorded the same treatment as has been accorded to or may be accorded to like products destined to any third country.

3. By the provisions of this Article most favoured nation treatment is also mutually accorded in all matters concerning the clearing of goods through the customs, including the examination and valuation of goods, customs formalities, drawbacks, transit duties, the storage and treatment of goods in bonded ware-houses and the duties levied in connection therewith.

5) förbud, inskränkningar eller föreskrifter, som avse att bringa i verkställighet lagar, vilka stadga förbud eller inskränkning beträffande införsel, utförsel eller försäljning av alkohol eller alkoholhaltiga drycker eller av opium, kokabladet, därav framställda produkter och andra narkotiska ämnen, ävensom lagar beträffande varor, vilkas framställning, förbrukning, försäljning eller transport inom landet är eller må bli föremål för inskränkning genom den inhemska lagstiftningen.

Artikel VII.

1. Natur- och industrialster, härrörande från endera av de båda höga fördragsslutande parternas område, skola inom den andra partens område i alla avseenden och särskilt i avseende å införseltullar och alla andra avgifter och pålagor, av vad slag de vara må, vilka uppbäras vid införsel av varor, åtnjuta fördelen av varje privilegium, förmån, avgiftsnedläggning och befrielse, som medgivits eller må komma att tillerkännas likartade produkter, härrörande från vilket som helst tredje land. Denna behandling skall tillämpas oavsett varuägarens och transportfartygets nationalitet och oavsett från vilken ort varorna inkomma.

2. Natur- och industrialster, som utföras från endera av de höga fördragsslutande parternas område till den andra partens område, skola i avseende å utförseltullar och alla andra avgifter och pålagor, av vad slag de vara må, vilka uppbäras vid utförsel av varor, åtnjuta samma behandling, som medgivits eller må komma att tillerkännas likartade produkter destinerade till vilket som helst tredje land.

3. Bestämmelserna i denna artikel avse ömsesidigt tillerkännande av behandling såsom mest gynnad nation jämväl i allt vad angår tullbehandling, häri inbegripet undersökning och värdering av varor, tullformaliteter, tullrestitution, transiteringsavgifter ävensom varors uppläggande och behandling å tullager samt avgifterna härför.

4. It is understood that the customs tariffs applicable to articles the produce or manufacture of either of the High Contracting Parties imported into the territory of the other shall be regulated by the laws and regulations of the country of importation.

Article VIII.

1. In Siam Swedish vessels and their cargoes and in Sweden Siamese vessels and their cargoes shall enjoy the same treatment as is accorded to national vessels and their cargoes, irrespective of the ports of departure or destination of the vessels or where the cargoes originate or are destined to.

2. In regard to duties of tonnage, harbour, pilotage, light house, quarantine or other similar or corresponding duties of whatever nature or under whatever denomination, levied in the name or for the profit of the Government, public functionaries, private individuals, corporations or establishments of any kind, the High Contracting Parties shall reciprocally apply the provisions of the Convention and Statute on the International Regime of Maritime Ports, signed at Geneva on the 9th December, 1923.

3. In all that concerns the entering, clearing, stationing, loading and unloading of vessels in the ports, basins, docks, roadsteads, harbours, or rivers of the two countries, no privilege shall be granted by one High Contracting Party to national vessels, which shall not equally be granted to vessels of the other High Contracting Party.

4. The coasting trade and the national fisheries of each of the High Contracting Parties are excepted from the provisions of the present Treaty, and shall be regulated according to the laws and regulations of Sweden and Siam respectively.

Article IX.

If a ship of war or merchant vessel of either of the High Contracting Par-

4. De höga fördragsslutande parterna äro ense om att de tulltariffer, som skola vara tillämpliga vid införsel av natur- och industrialster från endera partens område till den andra partens område, skola regleras genom införsellandets lagar och föreskrifter.

Artikel VIII.

1. Svenska fartyg och deras last skola i Siam och siamesiska fartyg och deras last skola i Sverige åtnjuta samma behandling som landets egna fartyg och dessas last, oavsett varifrån fartygen avgått eller varthän de äro destinerade och oavsett varifrån lasten förskriver sig eller varthän den är bestämd.

2. I fråga om tonnage-, hamn-, lots-, fyr-, karantäns- eller andra liknande eller motsvarande avgifter, av vad beskaffenhet eller benämning de vara må, vilka uppbäras av eller till förmån för staten, statens tjänstemän, enskilda personer, korporationer eller institutioner av något slag, skola de höga fördragsslutande parterna ömsesidigt tillämpa bestämmelserna i den i Genève den 9 december 1923 under tecknade konventionen och stadgan rörande vissa internationella förhållanden i havshamnar.

3. I allt vad angår fartygs ankomst, klarering, förtöjning, lastning och lossning i sjöstäder, bassänger, dockor, vid kajer, i hamnar eller floder inom de två länderna, skall icke av någondera av de höga fördragsslutande parterna åt inhemska fartyg medgivnas någon förmån, som icke likaledes medgives den andra fördragsslutande partens fartyg.

4. Vardera av de höga fördragsslutande parternas kustfart och inhemska fiskerinäring äro undantagna från bestämmelserna i detta avtal och skola regleras enligt lagar och föreskrifter i Sverige respektive Siam.

Artikel IX.

Därest örlogs- eller handelsfartyg, tillhörande endera av de höga fördrags-

ties has stranded or been wrecked in the waters or harbours of the other State, the ship or vessel, her passengers and cargo shall enjoy the same favours and immunities as those which the laws and regulations of the latter State grant or may grant in analogous cases to national ships. Aid and assistance shall be rendered to the captain and crew in the same measure as to the nationals of the most favoured nation. The merchandise which has been saved from a merchant ship or vessel of one of the High Contracting Parties which has been stranded or wrecked shall not be subject to any customs duty in the territory of the other High Contracting Party, unless it is cleared for consumption in the latter State.

Article X.

The vessels of war of each of the High Contracting Parties may enter, remain and make repairs in those ports and places of the other to which the vessels of war of other nations are accorded access; they shall there submit to the same regulations and enjoy the same honours, advantages, privileges and exemptions as are now, or may hereafter be conceded to the vessels of war of any other nation.

Article XI.

If sailors or other persons belonging to the crew desert in the territory of one of the High Contracting Parties from a vessel of the other Party, the local authorities shall give the Consular Officers of the latter Party such assistance as can by law be given to them for the recovery of the deserters. This provision shall, however, not be applicable to sailors or other persons, who are nationals of the country where the desertion took place.

Article XII.

The nationals of each of the High Contracting Parties shall enjoy in

slutande parterna, strandat eller lidit skeppsbrott inom den andra partens farvatten eller hamnar, skall fartyget, dess passagerare och last åtnjuta samma förmåner och lättnader, som den senare partens lagar och föreskrifter i liknande fall medgiva eller kunna komma att medgiva landets egna fartyg. Hjälp och bistånd skola lämnas befälhavare och besättning i samma omfattning som mest gynnad nations medborgare. Varor, som bärgats från strandat eller skeppsbrutet handelsfartyg, tillhörande en av de höga fördragsslutande parterna, skola icke underkastas några tullavgifter inom den andra höga fördragsslutande partens område, såvida de icke övergå till förbrukning inom den senare staten.

Artikel X.

Örlogsfartyg, tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna, må inkomma, kvarstanna och verkställa reparationer i de hamnar och orter inom den andras område, till vilka andra nationers örlogsfartyg hava tillträde; de skola där vara underkastade samma föreskrifter och åtnjuta samma hedersbetygelser, fördelar, privilegier och befrielser, som nu äro medgivna eller framdeles kunna komma att medgivas örlogsfartyg från vilken som helst annan nation.

Artikel XI.

Om inom endera av de höga fördragsslutande parternas område sjömän eller andra till besättningen hörande personer rymma från något den andra partens fartyg, skola de lokala myndigheterna lämna den senare partens konsulära representanter allt det bistånd, som enligt lag kan medgivas dem, för återförande av rymmarna. Denna bestämmelse äger likväl icke tillämpning å sjömän eller andra personer, som äro medborgare i det land, där rymningen ägt rum.

Artikel XII.

Vardera av de höga fördragsslutande parternas medborgare skola inom

the territory of the other upon fulfilment of the formalities prescribed by law the same protection as the nationals of the country in regard to patents, trademarks, tradenames, and designs.

Article XIII.

1. Each of the High Contracting Parties may appoint Consuls-General, Consuls, Vice-Consuls, and other Consular Officers or Agents, to reside in the towns and ports of the territory of the other where similar officers of the other nations are permitted to reside.

2. Such Consular Officers and Agents shall, however, not enter upon their functions until they shall have been approved and admitted by the Government to which they are sent.

3. They shall, on condition of reciprocity, enjoy all privileges, exemptions and immunities of every kind which are or may be accorded to Consular Officers of the most favoured nation.

Article XIV.

1. In case of the death of a national of one of the High Contracting Parties in the territory of the other without having in the country of his decease any known heirs or testamentary executors by him appointed, the competent local authorities shall at once inform the Consular Officer of the nation to which the deceased belonged.

2. If a national of one of the High Contracting Parties leaves property in the territory of the other Party, the Consular Officer of the country to which the deceased belonged shall be empowered to take charge of the property upon the terms laid down in the law of the country where the property of the deceased is situated.

Article XV.

The stipulations of the present Treaty with regard to nationals of

den andra partens område med iakttagande av de formaliteter, som i lag föreskrivas, åtnjuta samma skydd i fråga om patent, varumärken, firmanamn och mönster som landets egna medborgare.

Artikel XIII.

1. Vardera av de höga fördragsslutande parterna må utnämna generalkonsuler, konsuler, vicekonsuler och andra konsulära tjänstemän eller agenter i de städer och hamnar på den andra partens område, där motsvarande tjänstemän från andra makter äga rätt att utöva sin verksamhet.

2. Sådana konsulära tjänstemän och agenter äga dock icke att träda i utövning av sina tjänsteämbeten, förrän de erkänts av den regering, till vilken de utsänts.

3. De skola under förutsättning av ömsesidighet åtnjuta alla de privilegier, befrielser och immuniteter av varje slag, som äro medgivna eller kunna komma att medgivas mest gynnade nations konsulära tjänstemän.

Artikel XIV.

1. Avlider medborgare i någon av de fördragsslutande staterna inom den andra statens område utan att därstädes efterlämna kända arvingar eller hava utsett testamentsexekutorer, skola vederbörande lokala myndigheter om dödsfallet omedelbart underrätta vederbörande konsul för det land, den avlidne tillhörde.

2. Efterlämnar medborgare i någon av de fördragsslutande staterna egendom inom den andra statens område äge vederbörande konsul för det land, den avlidne tillhörde, under villkor som föreskrivas i lagen i det land, där den avlidnes egendom är belägen, taga vård om egendomen.

Artikel XV.

Bestämmelserna i detta avtal i avseende å vardera av de fördragsslutande

either of the High Contracting Parties shall also be applicable, within the limits of their legal capacity, to limited-liability and other companies, corporations and associations, organized according to the laws of that Party and having in the territory of the latter their "siège social".

Article XVI.

The stipulations contained in the present Treaty do not affect, supersede or modify any of the laws and regulations of the High Contracting Parties, now in force or hereafter enacted, with regard to naturalization, immigration, police or public security.

Article XVII.

In as far as the provisions of the present Treaty refer to the granting of treatment as most favoured nation, they shall not apply to:

1) favours which one of the High Contracting Parties has accorded to or may accord to neighbouring countries in order to facilitate the frontier traffic;

2) favours which Sweden has accorded to or may accord to Denmark or Norway, or both these countries, as long as these favours have not been extended to any other country;

3) favours derived from the conclusion of a Customs union;

4) favours in regard to taxation, which are mutually applied between one of the High Contracting Parties and a third country by virtue of an agreement for the avoidance of double taxation;

5) favours granted or to be granted hereafter to an adjoining State with regard to the navigation on or the use of boundary waterways not navigable from the sea.

Article XVIII.

The High Contracting Parties agree that any dispute which may arise between them with respect to the inter-

tande staternas medborgare skola inom gränserna för deras rättsliga befogenheter vara tillämpliga även å aktiebolag och andra bolag, sammanslutningar och föreningar, som äro organiserade enligt ifrågavarande stats lagar och hava sitt säte inom densammas område.

Artikel XVI.

Bestämmelserna i detta avtal beröra, upphäva eller modifiera icke någon av de lagar och föreskrifter, som för närvarande gälla eller framdeles kunna komma att utfärdas i de fördragsslutande staterna i fråga om naturalisation, immigration, polisväsende eller allmän säkerhet.

Artikel XVII.

I den mån bestämmelserna i detta avtal avse tillerkännande av behandling såsom mest gynnad nation skola de icke vara tillämpliga å

1) de förmåner, vilka endera av de höga fördragsslutande parterna medgivit eller må komma att tillerkänna angränsande länder för underlättande av gränshandeln;

2) de förmåner, som Sverige medgivit eller må komma att tillerkänna Danmark eller Norge eller båda dessa länder, sålänge samma förmåner icke tillerkänts ytterligare något land;

3) de förmåner, vilka härleda sig från ingåendet av en tullunion;

4) de förmåner i beskattningshänseende, som tillämpas i förhållandet mellan någondera av de höga fördragsslutande parterna och ett tredje land på grund av en överenskommelse för undvikande av dubbelbeskattning; samt

5) de förmåner, som tillförsäkrats eller framdeles må komma att tillförsäkras en angränsande stat med avseende å skeppsfart på eller begagnande av gränsvatten, som icke äro segelbara från havet.

Artikel XVIII.

De höga fördragsslutande parterna överenskomma, att varje tvist, som må uppkomma mellan dem rörande tolk-

pretation or application of any provision of the present Treaty, which cannot be settled by diplomatic means, shall at the request of either Party be submitted, in the absence of contrary agreement, to the Permanent Court of International Justice at The Hague. Both Parties hereby undertake to accept as binding the decision of the said Court.

Article XIX.

The present Treaty shall, from the date of its coming into force, be substituted for the Treaty of Friendship, Commerce and Navigation between Sweden and Siam signed at Stockholm on the 19th December 1925, and from this date the said Treaty of 1925 and all Arrangements and Agreements subsidiary thereto concluded or existing between the High Contracting Parties shall cease to be binding.

Article XX.

The present Treaty shall be ratified by His Majesty the King of Sweden subject to the approval of the Riksdag, and by His Majesty the King of Siam subject to the approval of the Assembly of the People's Representatives.

The Treaty shall come into effect on the date of the exchange of ratifications, which shall take place at Stockholm as soon as possible, and it shall remain in force for five years from that date.

In case neither of the High Contracting Parties should have notified one year before the expiration of the said five years the intention of terminating it, it shall remain binding until the expiration of one year from the day on which either of the High Contracting Parties shall have denounced it.

It is, however, understood, that such denunciation shall not have the effect of reviving any of the agreements abrogated by the present Treaty.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have hereto signed their names and affixed their seals.

ningen eller tillämpningen av någon bestämmelse i detta avtal och vilken icke kan lösas på diplomatisk väg, skall i saknad av annan överenskommelse på begäran av endera parten hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen i Haag. Båda parterna förplikta sig härigenom att erkänna nämnda domstols utslag såsom bindande.

Artikel XIX.

Detta avtal skall, från dagen för dess ikraftträdande, träda i stället för den i Stockholm den 19 december 1925 undertecknade vänskaps-, handels- och sjöfartstraktaten mellan Sverige och Siam; och skall från nämnda dag sagda traktat av år 1925 jämte därtill hörande mellan de båda höga fördragslutande parterna träffade överenskommelser upphöra att vara gällande.

Artikel XX.

Detta avtal skall ratificeras av Hans Maj:t Konungen av Sverige, under förbehåll av riksdagens godkännande, och av Hans Maj:t Konungen av Siam, under förbehåll av folkrepresentanternas församlings samtycke.

Avtalet skall träda i kraft å dagen för ratifikationernas utväxling, som skall äga rum i Stockholm så snart ske kan, och det skall förbliva gällande under en tid av fem år från nämnda dag.

Om ingendera av de höga fördragslutande parterna ett år före utlöpanet av dessa fem år tillkännagivit sin avsikt att frånträda avtalet, skall det förbliva gällande intill dess ett år förflutit från den dag, då det uppsäges av endera av de höga fördragslutande parterna.

Det är emellertid överenskommet, att en sådan uppsägning icke skall medföra förnyat ikraftträdande av någon av de överenskommelser, som upphört genom detta avtal.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta avtal och försett detsamma med sina sigill.

Done at Stockholm, in duplicate, this fifth day of November in the year one thousand nine hundred and thirty seven of the Christian Era, corresponding to the fifth day of the eighth month in the year two thousand four hundred and eighty of the Buddhist Era.

Som skedde i Stockholm i två exemplar den femte dagen i november år nittonhundra-trettiosju enligt kristen tideräkning, motsvarande den femte dagen i åttonde månaden i det två-tusenfyrahundra-åttionde året enligt buddistisk tideräkning.

RICKARD SANDLER.
(L. S.)

PHYA RAJAWANGSAN.
(L. S.)

Final Protocol.

At the moment of proceeding this day to the signature of the new Treaty of Friendship, Commerce and Navigation between the Kingdom of Sweden and the Kingdom of Siam, the Plenipotentiaries of the two High Contracting Parties have agreed as follows:

1. It is understood that the most favoured nation treatment in regard to immovable property provided for in this Treaty is accorded on condition of reciprocity.

2. It is understood that the most favoured nation treatment provided for in this treaty shall be accorded immediately and unconditionally.

3. It is understood that in all matters for which national treatment is provided in this Treaty the nationals and vessels of either High Contracting Party shall not be treated by the other less favourably than the nationals and vessels of any other country.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have hereto signed their names and affixed their seals.

Done at Stockholm, in duplicate, this fifth day of November in the year one thousand nine hundred and thirty seven of the Christian Era, corresponding to the fifth day of the eighth month in the year two thousand four hundred and eighty of the Buddhist Era.

RICKARD SANDLER.
(L. S.)

PHYA RAJAWANGSAN.
(L. S.)

Slutprotokoll.

Vid undertecknandet denna dag av nytt vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal mellan Konungariket Sverige och Konungariket Siam hava de båda höga fördragsslutande parternas befullmäktigade överenskommit om följande:

1. Det är överenskommet, att den i detta avtal stadgade förmånen av mest gynnad nations behandling i fråga om fast egendom är medgiven under förutsättning av ömsesidighet.

2. Det är överenskommet, att där mest gynnad nations behandling är stadgad i detta avtal, sådan behandling skall tillämpas omedelbart och ovillkorligt.

3. Det är överenskommet, att i samtliga de fall, där nationell behandling är stadgad i detta avtal, medborgare och fartyg tillhörande endera av de höga fördragsslutande parterna icke skola av den andra parten behandlas mindre gynnsamt än medborgare och fartyg tillhörande vilket som helst annat land.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll och försett detsamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm i två exemplar den femte dagen i november år nittonhundratrettiosju enligt kristen tideräkning, motsvarande den femte dagen i åttonde månaden i det tvåtusenfyrahundraåttionde året enligt buddistisk tideräkning.

Utdrag av protokollet över handelsärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5 november 1937.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Sköld, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena:

Sedan Siam efter världskrigets slut igångsatt en aktion i syfte att få de dittillsvarande kapitulationerna upphävida, avskaffades dessa genom en på 1920-talet genomförd allmän revision av Siams traktater, varvid de äldre traktaterna utbyttes mot moderna avtal, byggda på likställighet och ömsesidighet.

Såsom ett led i denna allmänna traktatrevision träffades den 19 december 1925 mellan Sverige och Siam en vänskaps-, handels- och sjöfartstraktat, genom vilken Sverige å ena sidan i princip erkände Siams autonomi vad angick tull- och fiskala förhållanden och å andra sidan avsåde sig sin tidigare rätt till konsularjurisdiktion därstädes. Samtidigt traktatfästes för förhållandet mellan Sverige och Siam principen om ömsesidig behandling såsom mest gynnad nation såsom allmän grundval för de kommersiella förbindelserna.

Såsom följd av Sveriges avsägelse av sin rätt till konsularjurisdiktion skulle för framtiden svenska medborgare och svenska juridiska personer i Siam komma att bli underkastade siamesisk jurisdiktion. Emellertid stadgades i traktaten en övergångstid, under vilken Sverige i viss utsträckning skulle äga s. k. evokationsrätt. Mål, i vilket svensk medborgare eller svensk juridisk person vore svarande, skulle i enlighet härmed kunna undandragas siamesisk domstols prövning och i stället hänskjutas till avgörande av svensk diplomatisk eller konsulär tjänsteman. Denna evokationsrätt, som även tillerkändes övriga ifrågavarande stater, skulle äga bestånd intill dess en i Siam förberedd reform av det siamesiska rättsväsendet i sin helhet genomförts och under fem år därefter.

Sedan det siamesiska rättsväsendets reformering numera ägt rum och reviderade straff-, civil-, handels- och processlagar samt lag om domstolsorganisationen promulgerats i oktober 1936, har Siam i syfte att vinna befrielse från de inskränkningar i självbestämmanderätten, som enligt gällande traktater ännu bestå, verkställt en allmän uppsägning av dessa i ändamål att i

traktaträttsligt hänsende åvågabringa enhetlighet och ömsesidighet samt er- hålla full jurisdiktionell och fiskalisk autonomi.

Sålunda uppsade siamesiska regeringen under nästförlidet år 1925 års svensk-siamesiska traktat att upphöra gälla den 5 november 1937.

Ehuru uppsägningen av 1925 års traktat närmast hade sin grund i siamesiska regeringens önskan att få evokationsrätten upphävd, förutsattes å siamesisk sida att nämnda traktat även ur allmän synpunkt skulle underkastas revision. Till utgångspunkt för förhandlingar härom överlämnades ett å siamesisk sida upprättat standardförslag till nytt vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal, vilket i enahanda syfte även tillställdes regeringarna i övriga av uppsägningarna berörda stater.

Sedan traktatberedningen på min anmodan avgivit yttrande i ärendet upp- togos förhandlingar i ämnet i Stockholm. Till grund för förhandlingarna lades ett å svensk sida upprättat motförslag till det siamesiska, vilket senare befunnits icke kunna för Sveriges del i oförändrat skick godtagas. Sedan enighet vid förhandlingarna uppnåtts om ett förslag till nytt vänskaps-, han- dels- och sjöfartsavtal, anhåller jag nu att få underställa detta sistnämnda Kungl. Maj:ts prövning.

Det föreliggande förslaget ansluter sig i sina huvuddrag till 1925 års trak- tat ehuru med utmönstrande av däri ingående judiciella undantagsbestäm- melser samt i övrigt med vissa ändringar, preciseringar och tillägg av över- vägande formell natur. De kommersiella förbindelserna mellan Sverige och Siam skulle följaktligen komma att såsom hittills i huvudsak regleras på grundval av ömsesidig behandling såsom mest gynnad nation. I avseende å enskildheterna i förslaget må framhållas följande.

I de första artiklarna regleras medborgares i vardera landet rätt till vis- telse och verksamhet i det andra landet, deras skattskyldighet därstädes samt deras ställning och rättigheter i övrigt i bosättningshänseende. I dessa delar fastställles enligt förslaget mestgynnadbehandling i väsentligen samma om- fattning som enligt 1925 års traktat.

Mestgynnad rätt stadgas vidare inom området för varuhandeln länderna emellan. I jämförelse med hittillsvarande avtal innehåller förslaget i denna del vissa preciseringar och tillägg avsedda att garantera en effektiv tillämp- ning av mestgynnadnationsklausulen i tullhänseende samt beträffande han- delsrestriktioner, som i någotdera landet införts eller framdeles må komma att införas. I detta sammanhang må anmärkas, att några för svensk export hinderliga statliga restriktioner för närvarande ej lära tillämpas i Siam vare sig beträffande införsel förhållandena eller i valutapolitiskt hänseende. De i förslaget upptagna ifrågavarande stadgandena torde följaktligen för Sve- riges del huvudsakligen äga betydelse med hänsyn till eventualiteten att den siamesiska importpolitiken framdeles skulle ändras i restriktiv riktning.

På sjöfartens område fastställer förslaget såsom allmän grundregel prin- cipen om ömsesidig nationell behandling. Vad särskilt angår sjöfartsavgifter av alla slag har på siamesisk önskan grundsatsen om nationell behandling

kommit till uttryck genom stadgande om ömsesidig tillämpning på ifrågasvarande område av den i Genève den 9 december 1923 undertecknade konventionen och stadgan rörande vissa internationella förhållanden i havshamnar. Vidare förutsätter förslaget även på sjöfartsområdet tillämpning av mestgynnadnationsprincipen. I ett slutprotokoll har sålunda tillfogats bestämmelse, enligt vilken på områden, där nationell behandling föreskrivits, ingendera partens fartyg må behandlas ogynnsammare än tredje lands fartyg. Från bestämmelserna i avtalet har undantag gjorts beträffande kustfart samt de förmåner, som tillerkännas den inhemska fiskerinäringen.

I fråga om skydd för patent, varumärken, firmanamn och mönster innehåller förslaget grundstadgande om ömsesidig nationell behandling. Enligt bestämmelse i förenämnda slutprotokoll innefattar berörda stadgande jämväl tillerkännande av de förmåner, som på ifrågasvarande område beviljas en tredje stat. Härvid förutsattes dock, att ingendera parten skall äga göra anspråk på de förmåner på det industriella rättsskyddets område, som någongendera parten medgivit en tredje stat på grund av särskilda konventioner, till vilka den andra parten ej är ansluten. Bekräftelse på att denna förutsättning ligger till grund för bestämmelserna i denna del är avsedd att lämnas genom särskild noteväxling.

Förslaget innehåller vidare stadgande, enligt vilket alla bestämmelser, som avse behandlingen i någotdera landet av enskilda medborgare från det andra landet, skola äga motsvarande tillämpning ifråga om aktiebolag och andra sammanslutningar, som äro organiserade enligt det senare landets lagar och där hava sitt säte.

Rörande konsulers ställning och rättigheter, häri inbegripen deras rätt att omhändertaga kvarlåtenskap, innehåller förslaget bestämmelser, som väsentligen endast i formellt hänseende skilja sig från motsvarande stadganden i 1925 års traktat.

Jämte skandinavisk förbehållsklausul innehåller förslaget vissa allmänna undantag från bestämmelserna om mestgynnadnationsbehandling i huvudsaklig överensstämmelse med vad i detta hänseende stadgas i Sveriges övriga handelsavtal av förevarande typ.

Slutligen innehåller förslaget en skiljedoms-klausul, enligt vilken parterna förbinda sig att, om icke annorlunda överenskommits, hänskjuta tvister rörande avtalets tolkning och tillämpning till den fasta mellanfolkliga domstolen i Haag.

Avtalet, vars ratificerande för Sveriges del gjorts beroende av riksdagens godkännande, skall enligt förslaget gälla för en tid av fem år, varefter det kommer att löpa för obestämd tid med ett års uppsägning.

Till avtalet hör, såsom nämnts, ett slutprotokoll, genom vilket bland annat dels mestgynnadklausulens ovillkorliga tolkning fastställts och dels stadgats, att på områden, där enligt avtalet nationell behandling föreskrivits, ingendera partens medborgare eller fartyg må tillerkännas en ogynnsammare behandling än tredje lands medborgare eller fartyg.

Traktatberedningen, som anmodats yttra sig över förslaget, har tillstyrkt godtagande av detsamma.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår skulle ett avtal i enlighet med förslaget medföra ändring i gällande ordning huvudsakligen vad beträffar den undantagsställning i judiciellt hänseende, som Sverige hittills intagit, i det att evokationsrätten för Sveriges del skulle upphävas. Genom medgivande härtill skulle Sverige visserligen i förtid avstå från en rätt, som eljest skulle hava åtnjutits under en tid av fem år efter det siamesiska lagverkets promulgation eller till oktober 1941. Emellertid har denna rätt hittills från svensk sida ej tagits i bruk och överhuvud har Sveriges rätt till konsularjurisdiktion i Siam veterligen aldrig utövats. Enligt vad som inhämtats rörande läget vid de pågående förhandlingarna mellan Siam och vissa andra europeiska stater, har på förevarande punkt tillmötesgående från dessas sida visats. För Sveriges del har skäl ej syntts föreliggande att i detta hänseende intaga en annan ståndpunkt, så mycket mindre som den siamesiska lagstiftningen efter den genomförda reformeringen lärers få anses erbjuda betryggande mått av säkerhet.

I övrigt innebär förslaget såsom nämnt i huvudsak ett förnyat traktatfästande av mestgynnadationsprincipen såsom underlag för de kommersiella förbindelserna mellan Sverige och Siam. Rörande omfattningen av dessa torde jag få inskränka mig att framhålla, att det årliga exportvärdet på Siam under senaste tid uppgått till i runt tal 2 à 3 miljoner kronor. Importen från Siam har under samma tid varit ringa. Våra huvudsakliga exportvaror på Siam hava utgjorts av motorer, papper, kullager, telefonapparater och järnmanufaktur. I stort sett omfattar exporten varuslag, som ej produceras i Siam och beträffande vilka den huvudsakliga konkurrensen härrör från andra länder. I följd härav torde våra intressen tillfredsställande tillgodoses genom garanterad likställighet med dessa i handelshänseende.

Såsom förut nämnts upphör 1925 års traktat att gälla den 5 november 1937. För undvikande av traktatlöst tillstånd efter nämnda dag är avsett att genom noteväxling träffa en provisorisk överenskommelse, enligt vilken de rättigheter, som hittills åtnjutits av svenska medborgare i Siam och siamesiska medborgare i Sverige, komma att vidmakthållas intill det nya avtalets ikraftträdande. Giltigheten för denna överenskommelse är dock avsedd att begränsas till fyra månader, inom vilken tidrymd det nya avtalet förutsatts kunna träda i kraft.

Under åberopande av vad i det föregående anförts får jag tillstyrka godtagande av det föreliggande förslaget.

Föredragande departementschefen uppläser härefter ovannämnda förslag till vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal mellan Sverige och Siam jämte slutprotokoll, av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, och hemställer, under erinran att det torde ankomma på ministern för utrikes ären-

dena att göra framställning rörande undertecknandet, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna berörda avtal jämte protokoll.

Vad departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Leif Belfrage.

Utdrag av protokollet över handelsärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 december 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Sköld, anför efter gemensam beredning med t. f. chefen för utrikesdepartementet:

Sedan Kungl. Maj:t den 5 november 1937 bemyndigat ministern för utrikes ärendena att för Sveriges del underteckna ett vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal med Siam jämte slutprotokoll, av den lydelse ett av Kungl. Maj:t tidigare samma dag godkänt förslag angiver, har berörda avtal jämte protokoll samma dag av ministern för utrikes ärendena samt siamesiske ministern i Stockholm Phya Rajawangsan vederbörligen undertecknats.

Under åberopande härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av berörda avtal jämte protokoll.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Schlberg.